

Actie-agenda vakantieparken 2021-2022

Inhoud

Inleiding	4
Successen 2018-2020	4
Geleerde lessen 2018-2020	5
Kansen 2021-2022	5
Doel van de Actie-agenda 2021-2022	5
Opbouw van de Actie-agenda 2021-2022	6
Samenwerking	6
Leeswijzer	6
Actie-agenda	7
1. Park en mens in beeld	7
2. Toereikend instrumentarium	8
3. Lerend netwerk	9

Inleiding

Voor u ligt de Actie-agenda vakantieparken 2021-2022, een vervolg op de Actie-agenda vakantieparken 2018-2020¹. Op 14 mei 2020 werd tijdens het Bestuurlijk Overleg van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en vertegenwoordigers van provincies, gemeenten en maatschappelijke partners ingestemd met een vervolg op de Actie-agenda 2018-2020. Met de uitvoering van de eerste Actie-agenda is een stevig fundament gelegd, er zijn belangrijke successen behaald, en een vervolg is wenselijk en nodig. De noodzaak van een integrale aanpak van vakantieparken heeft sindsdien nog meer aan urgentie gewonnen, gelet op de gevolgen van Covid-19 voor recreatieondernemers en kwetsbare groepen. In de Actie-agenda vakantieparken 2021-2022 bouwen we voort op de successen en leren we van de lessen uit de vorige Actie-agenda. Ook deze Actie-agenda is tot stand gekomen in samenwerking met de verschillende decentrale overheden en hun partners in het veld.

De opgave

Een groot deel van de vakantieparken in Nederland (bungalowparken, chaletparken, campings) doet het goed en lijkt ook in de toekomst mee te kunnen met de veranderende vraag van consumenten. Andere parken staan er echter minder gunstig voor. Het aandeel niet-vitale vakantieparken (weinig perspectief en weinig kwaliteit) varieert per regio. In regio's met een relatief laag aandeel zien we dat 15% van de parken tot deze categorie behoort, maar in andere regio's behoort 40% tot deze categorie.

Uitdagingen

Om Nederland als aantrekkelijke vakantiebestemming te blijven positioneren is het van belang dat we kwalitatief goede accommodaties hebben, waar het toeristisch perspectief voorop staat en onze gasten een aangenaam verblijf kunnen hebben. Een groot deel van de parken is kwalitatief op orde, echter een deel van de vakantieparken is onvoldoende levensvatbaar als toeristisch-recreatieve accommodatie. Deze parken dienen als laatste redmiddel voor mensen die niet op de reguliere woningmarkt terecht kunnen, vaak sociaal kwetsbare groepen. Dit komt onder andere door de grote druk op de woningmarkt. Ook zijn parken en de mensen die er verblijven nog niet allemaal goed in beeld, waardoor criminele en ondermijnende activiteiten hier eenvoudiger hun thuishaven vinden. Het blijkt daarnaast complex om vakantieparken in de ruimtelijke ordening optimaal te faciliteren. Tot slot zijn parken die niet meer aan de bestemming recreatie kunnen voldoen niet altijd eenvoudig te transformeren naar een andere bestemming.

Covid-19

De invloed van Covid-19 is op verschillende manieren merkbaar voor de vakantieparken. Tijdens de lock down in het voorjaar van 2020 moesten vakantieparken sluiten. Veel internationale toeristen bleven weg, maar daar stond de groei van het binnenlands toerisme tegenover. Ondernemers kunnen gebruik maken van de steunpakketten vanuit het Rijk. Daarnaast zijn door Covid-19 de risico's op ondermijning op vakantieparken toegenomen, zo bleek uit onderzoek in Noord-Brabant² en brengt het toenemende onzekerheid en stress met zich mee voor kwetsbare groepen. Covid-19 had ook effect op de uitvoering van de acties uit de Actie-agenda 2018-2020. Deelnemers van de Actie-agenda hebben naast hun dagelijkse werkzaamheden er met het virus een extra uitdaging bijgekregen. Ondanks deze uitdaging blijven de deelnemers zich inzetten voor de afronding van de Actie-Agenda 2018-2020 en het uitvoeren van de Actie-agenda 2021-2022.

Successen 2018-2020

Op tal van plekken in Nederland zijn de afgelopen jaren resultaten geboekt en stappen gezet. De Actie-agenda 2018-2020 heeft ertoe geleid dat meer provincies en gemeenten samen met hun partners aan de slag zijn gegaan met de uitdagingen ten aanzien van de vakantieparken. Dit was mede het resultaat van de financiële impulsen aan provincies vanuit de Actie-agenda 2018-2020. Provincies en gemeenten hebben hierdoor beter inzicht in de omvang van de opgave, bijvoorbeeld door de vitaliteitsonderzoeken of RIEC-onderzoeken. Het inzicht in de problematiek leidde tot meer bewustwording onder bestuurders en een stevigere agendering. Daarnaast is transformatie van niet-vitale vakantieparken op gang gekomen in verschillende delen van het land, onder meer op de Veluwe, in Limburg, Noord-Brabant en in Drenthe.

Kennisdeling en samenwerking rond het thema vakantieparken leverde veel energie en enthousiasme in de regio op en betrokkenen kunnen veel van elkaar leren. Er zijn diverse handreikingen ontwikkeld om partijen te ondersteunen bij de aanpak³, waaronder een handreiking 'handhaving op vakantieparken' voor gemeentebestuurders⁴ en een handreiking voor parkondernemers over het maken van een ondernemersplan⁵. De leerkringen over de aanpak van ondermijning en de integrale aanpak op vakantieparken zijn goed bezocht door gemeenten, provincies en maatschappelijke partners. Door de inzet van kennisinstellingen, zoals Platform31 en het CCV, is de kennis over de aanpak van vakantieparken vergroot. De [website](#) is voor professionals een vindplek voor nieuws, onderzoeken en handreikingen over de aanpak van vakantieparken. Daarnaast werd een analyse van de sociale problematiek gemaakt en wordt

² <https://actieagendavakantieparken.nl/actueel/effecten-coronacrisis-op-ondermijning-op-vakantieparken>

³ <https://actieagendavakantieparken.nl/publicaties-en-tools>

⁴ https://actieagendavakantieparken.nl/sites/default/files/2020-05/Juridische_handreiking_-_Handhaving_vakantieparken_voor_gemeentebestuurders.pdf

⁵ <https://actieagendavakantieparken.nl/sites/default/files/2020-05/Handreiking%20Mijn%20Park%20Mijn%20Plan.pdf>

¹ <https://actieagendavakantieparken.nl/sites/default/files/2020-05/actie-agenda-vakantieparken-2018-2020.pdf>

samengewerkt aan nieuwe acties, zo werden verschillende bijeenkomsten georganiseerd om vraagstukken rondom Verenigingen van Eigenaren (VVE's) op vakantieparken te bespreken met experts.

Geleerde lessen 2018-2020

Tussen 2018-2020 leerden we veel over de opgave op vakantieparken. Zo blijkt de complexiteit en omvang van de problematiek groter dan gedacht. Gevolgen van verschillende maatschappelijke problemen, zoals een tekort aan huisvesting voor spoedzoekers, krapte op de (sociale) woningmarkt, huisvesting van arbeidsmigranten en ondermijning, zien we terug op vakantieparken. De omvang van de opgave verschilt per regio, maar overal in Nederland vinden we vakantieparken die niet vitaal zijn en te kampen hebben met sociale- en/of veiligheidsproblematiek. Landelijk, regionaal en lokaal beleid is hier echter nog niet overal goed op aangesloten. Dat komt omdat de vakantieparkenproblematiek vaak als een op zichzelf staand probleem wordt gezien, terwijl het in de bredere context van de maatschappelijke problematiek geplaatst dient te worden. Het is van belang dat een inhaalslag wordt gemaakt met parken die op dit moment te weinig toekomstperspectief hebben als vakantiepark. Sociale, ruimtelijke, veiligheids- en huisvestingsproblemen vragen hierbij om maatwerk en structurele oplossingen. Tegelijkertijd moet geïnvesteerd worden in een aanpak die de toeristische exploitatie en de economische betekenis van de parken optimaliseert. Tot slot blijkt meer aandacht nodig te zijn voor de sociale vraagstukken op vakantieparken, waaronder de aanwezigheid van kinderen op vakantieparken.

De complexe opgave op vakantieparken vraagt daarom om een integrale aanpak. Deze aanpak blijkt in de praktijk echter ingewikkeld en vraagt veel energie, inzet, middelen en ook een lange adem van alle betrokken partijen. Mooi om te zien is dat bijvoorbeeld in Drenthe en de Veluwe de integrale samenwerking goed op dreef is.

Kansen 2021-2022

Nog niet alle acties hebben al tot (voldoende) resultaat geleid. Het bleek bijvoorbeeld complex om beweging te krijgen in het bevorderen van intra- en intergemeentelijke gegevensuitwisseling, om bijvoorbeeld informatie over malafide investeerders onderling te communiceren. Ook worden woonbehoeften van bewoners op vakantieparken nog onvoldoende meegenomen in woonvisies van gemeenten. Daarnaast is er nog veel te doen aan de registratie van vakantieparken in de basisregistraties, om zo de basisinformatie op orde te hebben.

Tot slot blijkt er meer aandacht nodig te zijn voor de thema's duurzaamheid, transformatie, VvE's en kwetsbare personen op vakantieparken. Er liggen kansen voor overheden om beschikbare informatie met betrekking tot vakantieparken effectiever te ontsluiten. Door het formuleren van heldere doelstellingen, afspraken te maken over inzet, samenwerking en uitvoering van concreet geformuleerde acties, zien wij kansen om de Actie-agenda vakantieparken 2021-2022 tot een succes te maken.

Doel van de Actie-agenda 2021-2022

Samenwerking en kennisdeling tussen de verschillende deelnemers zijn twee belangrijke voorwaarden om de Actie-agenda vakantieparken 2021-2022 tot een succes te maken. De acties in deze agenda helpen om de aanpak van vakantieparken zoveel mogelijk te verankeren in het reguliere beleid van gemeenten, provincies, maatschappelijke partners en het Rijk. Waar de eerste Actie-agenda een breed en verkennend karakter had, is de ambitie nu om met een beperkt aantal concrete acties een slag dieper te gaan. Daarbij houden we vast aan de eerder geformuleerde inhoudelijke doelen van de Actie-agenda:

1. Een economisch levensvatbare verblijfsrecreatiesector;
2. Parken die alleen daar waar het nodig en verantwoord is, worden ingezet als aanvulling op de woningmarkt;
3. Een sector die geen ruimte biedt voor uitbuiting of het uit het zicht raken van kwetsbare mensen;

4. Veilige vakantieparken met bonafide ondernemers waarbij situaties van overlast, criminaliteit en andere ondermijnende activiteiten worden voorkomen en beëindigd;
5. Een sector die op het gebied van de ruimtelijke ordening op passende wijze door de verschillende overheidslagen wordt gefaciliteerd.

Opbouw van de Actie-agenda 2021-2022

Vertegenwoordigers van verschillende departementen, provincies, Vitale Vakantieparken-organisaties, gemeenten en maatschappelijke partners hebben samengewerkt aan de voorbereiding van deze Actie-agenda. Er is gewerkt vanuit werkgroepen rondom de verschillende doelstellingen: economie, sociaal en wonen, ruimtelijke ordening en transformatie, en veiligheid.

Vanuit de werkgroep economie is gewerkt aan actiepunten die het zicht op de sector moeten versterken en praktische tools moeten geven voor ondernemers om hun park vitaler te maken. Door meer zicht te krijgen op de behoefte en capaciteit van de sector kan scherper gestuurd worden op revitalisatie en transformatie. Ook is gewerkt aan acties op het gebied van duurzaamheid. De werkgroep sociaal en wonen wil vanuit verschillende pilots de sociale problematiek op parken aanpakken. In de pilots moeten handelingsperspectieven gerealiseerd worden, die opgeschaald kunnen worden naar landelijk niveau. Het moet duidelijk worden wie op de parken wonen en hoe kwetsbare bewoners het beste ondersteund kunnen worden in de zoektocht naar een permanente woning. De ervaringen en *best practices* uit de pilots moeten opschaalbare resultaten opleveren.

Voor de werkgroep transformatie en ruimtelijke ordening is het vergaren en delen van kennis belangrijk, ook met het oog op de komst van de Omgevingswet en het thema duurzaamheid. Speciale aandacht hierbij gaat uit naar de benodigde flexibiliteit op het gebied van ruimtelijke ordening voor zowel gemeenten als ook ondernemers om effectief in te spelen in de vitaliseringsopgave en veranderende marktbehoeften. Daarom wordt er vanuit verschillende actiepunten kennis opgehaald en met elkaar gedeeld. Deze kennisdeling moet, naast de kennisdeling van andere domeinen, terugkomen op één overzichtelijke, digitale plek. In de werkgroep veiligheid zijn de acties gericht op het nog beter in beeld krijgen van de ondermijningsvraagstukken door onder meer fenomeen- en data-analyses. Daarnaast wil men de praktijk

versterken door het bestaande juridisch afwegingskader voor de handhaving te actualiseren en door workshops te organiseren voor toezichthouders. Deze analyses en praktijkversterkingen krijgen een plek in de leerkringen die worden georganiseerd voor verschillende stakeholders.

De vraagstukken rond vakantieparken vragen om een integrale aanpak. De acties uit deze Actie-agenda zijn daarom zowel gestructureerd aan de hand van (sectorale) thema's als langs de volgende drie hoofdlijnen:

1. Park en mens in beeld – *Informatie over park en mens wordt verder ontsloten. Deze data moet beter toegankelijk worden voor betrokken overheden, zodat betrokken partijen beter inzichten krijgen in de opgaven.*
2. Toereikend instrumentarium – *Betrokken partijen hebben behoefte aan effectief beleid en werkbare instrumenten voor de uitvoering.*
3. Lerend netwerk – *Kennis wordt verder ontwikkeld en ervaringen worden met elkaar gedeeld. Door een steviger netwerk te creëren, versterken we de uitvoering.*

Samenwerking

Deze Actie-agenda is een coproductie van overheden en maatschappelijke partners. De uitvoering van de Actie-agenda, en realisatie van de beoogde doelen, vraagt inzet van alle partijen, zowel in financieel opzicht als in capaciteit.

Voor de uitvoering van de Actie-agenda is een organisatie voorzien die bestaat uit een kerngroep met vertegenwoordiging vanuit het Rijk, het IPO en de VNG, een bestuurlijk overleg en vier werkgroepen. Het bestuurlijk overleg bestaat uit de ondertekenaars van de Actie-agenda. De uitvoering van de acties wordt opgepakt vanuit de vier werkgroepen (Sociaal & wonen, R.O. & transformatie, Veiligheid en Economie & duurzaamheid). Een coördinatieteam ondersteunt de kerngroep en de werkgroepen, monitort de voortgang, organiseert bijeenkomsten, faciliteert de uitwisseling van kennis en de communicatie. In bijlage 2 worden de samenwerkingsafspraken verder toegelicht.

Leeswijzer

In dit document leest u op welke manier de doelstellingen en hoofdlijnen zijn ingevuld, worden acties uiteengezet en wordt aangegeven wie hierbij betrokken zijn. Een gedetailleerd overzicht hiervan is te vinden in bijlage 1.

Actie-agenda

1. Park en mens in beeld

› Actiepunt 1.1: 'Bundeling van informatiestromen in één informatiefundament'

Om de verschillende informatiestromen goed te kunnen bundelen wordt gewerkt aan een informatiefundament. Hiermee moeten parken en de mensen beter in beeld gebracht kunnen worden. Het is belangrijk dat deze data en resultaten op één plek samenkomen en eenvoudig ontsloten worden voor decentrale overheden.

› Actiepunt 1.2: 'Zicht op vraag & aanbod vakantieparken'

Het aanbod van vakantieparken lijkt harder te groeien dan de recreatieve vraag, daarnaast is de druk vanuit andere vraagsegmenten groot. Inzicht in vraag en aanbod ontbreekt, maar is noodzakelijk om de balans in de markt te herstellen.

› Actiepunt 1.3: 'BAG-registratie van standplaatsen en recreiewoningen'

Om beter zicht op parken te ontwikkelen, worden gemeenten ondersteund om adresseerbare verblijfsobjecten en standplaatsen voor recreatieve doeleinden van een adres te voorzien en te registreren in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Om juiste informatie over de BAG te presenteren, komt er een FAQ-document beschikbaar met (juridische) antwoorden op de meeste gestelde vragen. Kennis en ervaringen die zijn opgedaan in Gelderland worden hierbij benut. We monitoren eventuele neveneffecten van de BAG-registratie.

› Actiepunt 1.4: 'Data-analyse ondermijning op vakantieparken ("zicht op ondermijning")'

Voor een beter zicht op de ondermijningsproblematiek op vakantieparken wordt onder meer gebruik gemaakt van CBS-data. Met deze analyse worden gemeenten en provincies in staat gesteld om op data gebaseerde interventies te initiëren.

› **Actiepunt 1.5: 'Fenomeenanalyse ondermijning op vakantieparken'**

Op vakantieparken vinden diverse criminaliteits- en ondermijningsfenomenen plaats. Om deze beter in kaart te brengen, wordt een fenomeenanalyse gemaakt door middel van een barrièremodel.

› **Actiepunt 1.6: 'Update handreiking Inschrijving BRP'**

De Basisregistratie Personen (BRP) is een belangrijke registratie voor zowel personen als overheden. Een dilemma voor veel gemeenten is hoe om te gaan inschrijving van personen op een adres zonder woonbestemming (zoals een vakantiewoning of chalet). Er wordt een handreiking opgesteld hoe hiermee om te gaan. Ervaringen en kennis die zijn opgedaan in Drenthe worden hierbij benut.

2. Toereikend instrumentarium

› **Actiepunt 2.1: 'Pilootaanpak sociaal domein op vakantieparken'**

In drie-vier onderscheidende experimenten worden opschaalbare methoden voor het aanpakken van sociale problematiek op vakantieparken en gebieden ontwikkeld. Centraal staat het komen tot goede woonplekken en passende zorg en ondersteuning voor de kwetsbare bewoners, waaronder kinderen. Hierin is aandacht voor de verschillende systemen op het gebied van wonen en het sociaal domein, waaronder het opnemen van de

woonbehoeften van bewoners op vakantieparken in woonvisies van gemeenten. Ook wordt aandacht besteed aan de situatie van kinderen op vakantieparken.

› **Actiepunt 2.2: 'Stimuleren van toeristisch ondernemerschap'**

Om toeristisch ondernemerschap te blijven stimuleren is het belangrijk dat ondernemers beter zicht blijven houden op de vitaliteit van hun bedrijf, juist nu de sector door de coronacrisis extra onder druk staat. Er wordt een tool ontwikkeld, waarmee ondernemers zelf de levensfase van hun bedrijf herkennen en hier adequaat op in kunnen spelen.

› **Actiepunt 2.3: 'Workshops voor toezichhouders'**

Om toezichhouders op parken te faciliteren worden voor hen workshops georganiseerd. Hiermee wordt hun kennis vergroot over het bestaande toepassingsbereik van de instrumenten en bevoegdheden met betrekking tot handhaving op vakantieparken.

› **Actiepunt 2.4: 'Actualisatie handreiking 'Handhaving vakantieparken voor gemeentjuristen''**

De handreiking 'Handhaving vakantieparken voor gemeentjuristen'⁶, wordt tijdens de Actie-agenda geactualiseerd.

⁶ https://actieagendavakantieparken.nl/sites/default/files/2020-05/Juridische_handreiking_-_Handhaving_vakantieparken_voor_gemeentjuristen.pdf

› **Actiepunt 2.5: ‘Agenderen knelpunten wet- en regelgeving’**

In het kader van de Regiodeal Veluwe wordt in een samenwerking tussen Rijk, Veluwe gemeenten, provincie Gelderland en andere betrokkenen in beeld gebracht waar wet- en regelgeving of de inzet hiervan tekortschiet en wat nodig zou zijn om de concrete uitvoering optimaal te ondersteunen

› **Actiepunt 2.6: ‘Dilemmaarten bestuurlijke integriteit’**

Om de weerbaarheid van het lokaal bestuur te versterken en de kennis en ervaringen over dilemma’s te delen, worden dilemma-kaarten bestuurlijke integriteit opgesteld. De kaarten richten zich op veiligheids- en integriteitsrisico’s bij het voorbereiden en handhaven van bestuurlijke afspraken omtrent vakantieparken.

› **Actiepunt 2.7: ‘Kwaliteits- en afwegingskader’**

Door middel van een kwaliteits- en afwegingskader helpen we gemeenten een goede en integrale belangenafweging te maken over recreatiewoningen wanneer zij zich gesteld zien voor de initiatiefvraag voor andersoortig gebruik zoals permanent wonen, in relatie tot een toekomstbestendig (markt)gebruik. Het afwegingskader fungeert als een hulpmiddel voor gemeenten om na te gaan of alle relevante factoren en argumenten in beeld zijn om tot een complete afweging te komen alsmede om dit door te vertalen in een duurzame en uitvoerbare aanpak. In dit kader valt te denken aan diverse perspectieven vanuit toerisme-recreatie, ruimtelijke ordening, wonen, natuur, milieu en veiligheid.

› **Actiepunt 2.8: ‘Expert- en aanjaagteam transformatie’**

Wanneer een park geen toeristisch perspectief meer heeft kan een gemeente besluiten een park te transformeren naar

bijvoorbeeld een woonbestemming. Bij een dergelijke transformatie komt veel expertise kijken, die gemeenten vaak niet zelf in huis hebben. Om gemeenten beter te ondersteunen in een dergelijke transformatie-opgave, wordt een ondersteunend expertteam opgericht.

› 3. Lerend netwerk

› **Actiepunt 3.1: ‘Aanjagen kennisdeling en -ontwikkeling’**

Om kennisdeling en -ontwikkeling aan te jagen worden deelnemende partijen actief met elkaar in contact gebracht, en wordt de informatie-uitwisseling overzichtelijk en laagdrempelig gedeeld, bijvoorbeeld via een centraal (online) platform.

› **Actiepunt 3.2: ‘Leerkring ‘aanpak ondermijning op vakantieparken’**

De bestaande leerkringmodule ‘aanpak ondermijning op vakantieparken’ voor gemeenten en hun partners wordt geactualiseerd en voortgezet. Kennisverspreiding en het delen van ervaringen en maatwerk staan centraal.

› **Actiepunt 3.3: ‘Leerkring ‘impuls provincies aanpak vakantieparken’**

De bestaande leerkring ‘impuls provincies aanpak vakantieparken’ wordt geactualiseerd en voortgezet. Bij de leerkring, die met name gericht is op provinciale beleidsadviseurs, staan kennisverspreiding en het delen van ervaringen centraal.

› **Actiepunt 3.4: ‘Leerkring Omgevingswet’**

Voor de dagelijkse praktijk van het transformeren van

vakantieparken, heeft de invoering van de Omgevingswet per januari 2022 de nodige gevolgen. Om de specifieke kennis hierover te ontwikkelen en te delen wordt een leerkring georganiseerd voor professionals.

› **Actiepunt 3.5: 'Versterking intergemeentelijke informatie-uitwisseling'**

De mogelijkheden voor het versterken van de intergemeentelijke informatie-uitwisseling worden onderzocht. Dit gebeurt onder meer door het opstellen van een handreiking over de mogelijkheden voor intergemeentelijke informatie-uitwisseling.

› **Actiepunt 3.6: 'Netwerk Duurzame vakantieparken'**

Om verduurzaming van vakantieparken te stimuleren wordt een netwerk gevormd, waarbij ervaring met duurzame innovaties samenkomt. Het netwerk kan ook gezamenlijk zoeken naar kansen en fondsen voor het opschalen van de verduurzamingsaanpak.

› **Actiepunt 3.7: 'Verkenning: verduurzaming vakantieparken als aanjager voor ruimtelijke (her)ontwikkeling'**

Vanuit het ruimtelijk domein wordt de verduurzaming van vakantieparken verder onderzocht, best practices in beeld gebracht en wordt het samengevat in een publicatie. Onderdeel van de verkenning is een onderzoek naar hoe transformatie ruimte kan bieden aan ambities op het gebied van energie, biodiversiteit, klimaat, circulariteit etc.

Ondertekening

Namens het Rijk,

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Kajsa Ollongren

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Datum

Handtekening

Ondertekening

Namens de Vereniging van Nederlandse Gemeenten,

Wethouder gemeente Valkenburg aan de Geul

Carlo Vankan

Datum

Handtekening

Ondertekening

Namens het Interprovinciaal Overleg,

Gedeputeerde van de Provincie Drenthe

Henk Brink

Datum

Handtekening

Ondertekening

Namens Vitale Vakantieparken Drenthe,

Henk van de Boer

voorzitter stuurgroep Vitale Vakantieparken Drenthe

Datum

Handtekening

Ondertekening

Namens de Vitale Vakantieparken Veluwe,

voorzitter van de stuurgroep Vitale Vakantieparken Veluwe

Henk Lamboij

VITALE
VAKANTIE
PARKEN

Datum

Handtekening

Ondertekening

Namens het Leger des Heils,

Kapitein **Harm Slomp**

Datum

Handtekening

Ondertekening

Namens Valente,

voorzitter

Ineke van Hooff

Datum

Handtekening

Ondertekening

Namens het Landelijk Informatie- en Expertise Centrum (LIEC),

hoofd LIEC

Nadine Vaes

Datum

Handtekening

Ondertekening

Namens GGD/GHOR,

directeur GGD/GHOR

Hugo Backx

Datum

Handtekening

Deze Actie-agenda is een uitgave van:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten, Interprovinciaal
Overleg, Vitale Vakantieparken Drenthe, Vitale Vakantieparken
Veluwe, Leger des Heils, Valente, Landelijk Informatie- en
Expertise Centrum, GGD GHOR Nederland

Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag
T 070 426 64 26 (ma t/m vrij 7.30 – 17.30 uur)

Fotografie: Bureau BUITEN, Economie & Omgeving

Januari 2020 | Publicatie-nr. 20406610